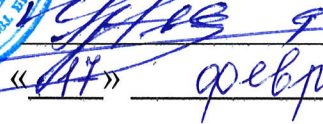

«ТАСДИҚ МЕНАМОЯМ»

Ректори Муассисаи давлатии таълимии
«Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи
академик Б.Ғафуров» доктори илмҳои
таърих, профессор

 Усмонзода А.И.
«47» феврал соли 2025

ХУЛОСАИ

кафедраи назария ва амалияи забони англисии факултети забонҳои хориҷии МДТ «Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров» ба диссертатсияи Айюбзода Хуршеда (Холматова Хуршеда Айюбҷоновна) дар мавзӯи «Инъикоси концепти «бойигарӣ»– «қашшоқӣ» дар системаи фразеологӣ забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ)

Диссертатсияи Айюбзода Хуршеда (Холматова Хуршеда Айюбҷоновна) дар мавзӯи «Инъикоси концепти «бойигарӣ»– «қашшоқӣ» дар системаи фразеологӣ забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) дар кафедраи назария ва амалияи забони англисии факултети забонҳои хориҷии МДТ «Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров» ба анҷом расидааст.

Довталаби дараҷаи илмӣ Айюбзода Хуршеда соли 2016 факултети забонҳои хориҷии Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Б.Ғафуров, дипломи дараҷаи бакалаврро аз рӯи ихтисоси «забони англисӣ» соҳиб гаштааст.

Соли 2018 шӯбаи магистратураи факултети забонҳои хориҷии Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Б.Ғафуровро хатм намуда, соҳиби дипломи дараҷаи магистр аз рӯи ихтисоси Забони англисӣ гардид.

Номбурда бо фармоиши ректори МДТ «Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров» таҳти №480 аз 28-уми августи соли 2020 ба ҳайси доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва

муқоисавӣ)-и кафедраи назария ва амалияи забони англисии факултети забонҳои хориҷӣ қабул шуда, соли 2023 хатм намудааст.

Аз моҳи сентябри соли 2024 ба ҳайси муаллими калони кафедраи забоншиносӣ ва типологияи муқоисавии факултети забонҳои хориҷии МДТ “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров” фаъолият дорад.

Рохбари илмӣ, доктори илмҳои филологӣ, профессор, мудири кафедраи забонҳои хориҷии назди Раёсати академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Саидзода Ҳалим Азиз мебошад.

Мавзуи диссертатсияи мазкур дар ҷаласаи Шурои олимони “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров” санаи 19.12.2020, таҳти қарори № 5 тасдиқ шудааст.

Маълумотнома оиди хатм ва супоридани имтиҳонҳои доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯйи ихтисос, 6D021300 – Забоншиносӣ (- 6D021302 Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ Ф. № 407, санаи 13.06.2023 (транскрипт) 23.06.2023 аз ҷониби МДТ “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров” дода шудааст.

Диссертатсияи Айюбзода Хуршеда дар ҷаласаи кафедраи назария ва амалияи забони англисии факултети забонҳои хориҷии МДТ “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров” аз 10 – феввали соли 2025, № 7 муҳокима гардидааст. Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи камбудихо ба зинаи навбатии ҳимоя тавсия карда шудааст.

Оид ба натиҷаи баррасии диссертатсияи Айюбзода Хуршеда дар мавзуи “Инъикоси концепти “бойигарӣ”–“қашшоқӣ” дар системаи фразеологӣ забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ” чунин хулоса қабул карда шуд:

1. Диссертатсияи Айюбзода Хуршеда дар мавзуи “Инъикоси концепти “бойигарӣ”–“қашшоқӣ” дар системаи фразеологӣ забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ” ба шиносномаи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) **мутобиқат мекунад;**
2. **Мавзуи диссертатсия** дар рушд ва самтҳои афзалиятноки илмҳои филологӣ, алаҳхусус, забоншиносӣ, забоншиносии шинохтӣ, типологияи муқоисавӣ, назарияи забон, забоншиносии татбиқӣ ва ғайра таъсири мусбӣ мерасонад;
3. **Теъдоди мақолаҳои нашрнамудаи** муаллифи диссертатсия ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он он пурра мутодиқ мебошанд. Муҳтавои асосии диссертатсия дар конференсияҳои

байналмилаливу ҷумҳуриявӣ ва семинарҳои ҳамасолаи илмиву амалии ҳаёти профессорон устодон мавриди муҳокима ва баррасӣ қарор гирифтааст;

4. **Ҳаҷми диссертатсия мутобиқи** банди 28-и Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсия, автореферати диссертатсия ба расмият дароварда шудааст.
5. **Саҳми шахсии довталаб** дар он зоҳир мешавад, ки мавзуи мазкур бори нахуст дар забоншиносии муқоисавӣ – таърихӣ, типологӣ ва қиёсӣ мавриди таҳқиқи илмӣ қарор мегирад. Таҳлили вожагони ифодакунандаи “бойигарӣ”–“қашшоқӣ” дар забонҳои тоҷикӣ ва муқоисаи он бо забони англисӣ низ ошкор шудаанд.

Мавзуи диссертатсия ба бандҳои зерини шиносномаи ихтисосҳои илмии Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ мутобиқат менамояд:

Диссертатсия дар мавзуи “Инъикоси концепти “бойигарӣ”–“қашшоқӣ” дар системаи фразеологии забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ” аз муқаддима, 3 боб, хулоса, рӯйхати адабиёт, замима иборат мебошад.

Ҳар як боби диссертатсия фарогири 5,4 параграф буда, ҳар яке аз онҳо илман номгузорӣ карда шудаанд. Дар бобҳои диссертатсия роҳҳои мухталифи таъйини мафҳумҳои “қашшоқӣ” ва “бойигарӣ” дар ин контекст вижагиҳои фарҳангӣ ва когнитивии воҳидҳои забониро мавриди баррасӣ қарор медиҳад. Ҳамчунин, шакли дохилии концептҳо, андозаҳои дериватсионӣ ва парадигматикии концептҳои “бойигарӣ” ва “қашшоқӣ”, динамикаи концептҳои омӯхташударо дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ, сохторҳои когнитивие, ки ин концептҳо аз онҳо сарчашма мегиранд, таҳқиқ мекунад.

Мазмуни асосии диссертатсия дар 5 мақолаи муаллиф, ки дар маҷаллаҳои илмӣ ба феҳристи КОА назди Президенти ҶТ ва КОА Вазорати илм ва таҳсилоти олии Ҷумҳурии Узбекистон, ш.Тошканд воридбуда ва 10 мақолае, ки дар дигар маҷаллаҳо ба таъъ расидаанд, баён шудааст.

Диссертатсияи доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) Айюбзода Хуршеда дар илми забоншиносии тоҷик ва англис мавзуи наву мубрам буда, ҷамъоварӣ, таҳлил ва таҳқиқи концептҳои “бойигарӣ” ва “қашшоқӣ” дар забонҳои тоҷикӣ ва англисиро дар бар мегирад.

Диссертатсияи мазкур ба таҳлили яке аз ҷанбаҳои забоншиносии когнитивӣ концептҳои «бойигарӣ», «wealth» ва «қашшоқӣ», «poverty» дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ бахшида шудааст. Инчунин, ба муайян намудани арзишҳои умумифарҳангӣ бо мақсади таҳлил ва ошкор сохтани маънои ин концептҳо бар асоси фарҳангҳои тоҷикӣ ва англисӣ бахшида шудааст. Бо концепти «бойигарӣ» ва «қашшоқӣ», “richness” and “poverty” борҳо мавзӯи таҳқиқоти илмии забоншиносӣ гардидааст. Мафҳумҳои мазкур ба сатҳи зиндагонии инсонӣ дахл дошта, муносибати одамонро дар ҷамъият муайян мекунад.

Мундариҷаи асосии таҳқиқ аз рӯйи мавзӯи диссертатсия дар таълифоти зерини муаллиф инъикос ёфтааст:

А) Мақолаҳои илмие, ки дар маҷаллаҳои тақризшаванда ҷоп шудаанд:

1. Холматова, Х.А. Роҷеъ ба забоншиносии фарҳангӣ ҳамчун заминаи назариявии таҳлили концепсия [Матн] / Х.А. Холматова // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2021. – № 1. – С. 66-70. ISSN 2413-516X
2. Kholmatova, H.A. About of the concept “wealth” and “poverty” in the paremyological picture of the world / H.A. Kholmatova // Scientific journal “Research and education”. – Tashkent, 2022. - Vol.1. No. 8. – С.173-176. ISSN 2181-3191
3. Холматова, Х.А. Роҷеъ ба муқоисаи ибораҳои рехтаи концепти “бойигарӣ-қашшоқӣ” дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ [Матн] / Х.А.Холматова // Паёми Донишгоҳи омӯзгорӣ. – Душанбе, 2023. - №2(103). – С. 90-96. ISSN 2219-5408
4. Холматова, Х.А. Роҷеъ ба мафҳуми концепт дар забоншиносӣ (таърихи инкишоф, сохтор, таснифот) [Матн] / Х.А.Холматова // Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав. – Бохтар, 2023. - №1-1(107). – С. 83-88. ISSN 2663-5534
5. Раҷабова, М.М. Роҷеъ ба таҳлили этимологии концепти “wealth /бойигарӣ” дар забони англисӣ ва тоҷикӣ [Матн] / М.М. Раҷабова, Х.А.Холматова // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2023. - №10. – С. 93-99. ISSN 2413-516X

Б) Мақолаҳое, ки дар маҷаллаҳои дигар ҷоп шудаанд:

6. Холматова, Х. А. О паремиологии концепта «богатство» и «бедность» в таджикском, русском и английском языках [Текст] / Х. А. Холматова // IV International Scientific and Practical Conference Current issues and prospects for the development of scientific research held on December 7-8 2021 in Orleans. – France, 2021. - С. 267-274.
7. Холматова, Х. А. Фразеологические единицы таджикского языка как объект лингвистического исследования [Текст] / Х.А. Холматова // Scientific collection «Interconf». Маводди конференсияи илмӣ дар Таллин (16-18.12. 2020. – Эстония, 2020. - № 2 (38).– С. 635-646
8. Холматова, Х. А. Семантический анализ фразеологических единиц антропоцентрической направленности русского, английского и таджикского языков [Текст] / Х. А. Холматова // Scientific collection «Interconf». Маводди конференсияи илмӣ дар Манчестер (26-28.12.2020). - Британияи Кабир. – 2020. - № 3 (39). – С.906-908.
9. Холматова, Х. А. Мафҳуми “Консепт” дар забоншиносии когнитивӣ ва забоншиносии фарҳангӣ [Матн] / Х.А. Холматова // Масъалаҳои мубрами забоншиносӣ ва лингводидактика дар заминаи муоширати байнифарҳангӣ дар маводи ҷумҳуриявӣ бахшида ба 90-солагии таъсисёбии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни ва 50-солагии таъсисёбии кафедраи умумидонишгоҳии забонҳои хориҷӣ. – Душанбе, 2021. - С.318-325.
10. Раҷабова, М.А. Мушкилоти тарҷума ҳангоми тафҳуми матн [Матн] / М. А. Раҷабова, Х.А. Холматова // Масоили мубрами забоншиносии типологӣ, германӣ ва методикаи таълими забонҳои хориҷӣ. – Хучанд, 2020. – № 10. - С.175-179
11. Раджабова, М.М. Отражение концепта понетий “богатство” и “бедность” [Текст] / М.М. Раджабова, Х. А. Холматова // Международная научная Конференция “Актуальные научные исследования в современном мире” (26 - 27 февраля 2022 г.) г. Перяслав. - Украина. С.164-168.
12. Холматова, Х. А. Консепти фразеологӣ: моҳият ва сохтор (дар асоси забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ) [Матн] / Х.А. Холматова // “Масъалаҳои мубрами забоншиносии муосир ва методикаи таълими забонҳои хориҷӣ”, маводи конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ. – Хучанд, 2022. - №14. С.194-196.
13. Холматова, Х.А. Роҷеъ ба муносибати халқҳои Амрико ва Тоҷик оид ба кашшоқӣ (дар мисоли зарбумасалҳо, мақолҳо, фразеологизмҳо ва

афоризмҳо) [Матн] /Х.А.Холматова // Инсони комил ва олими забардаст (Маҷмуаи мақолоти илмӣ ва меҳрномаҳо бахшида ба 75-солагии дотсенти кафедраи забони олмонӣ ва забони хориҷии дуюм Шарипов А.Ш.). – Хучанд, 2023.– С. 206-209.

14. Холматова, Х.А. Баъзе мулоҳизаҳо оид ба чузъҳои таркибии мафҳуми “камбағалӣ” дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ” [Матн] / Х.А. Холматова // Маҷмаи конференсияи байналмиллалӣ илмӣ-назариявӣ, 28-29-уми октябри соли 2024 бахшида ба “Ховаршиносии муосир ва дурнамои рушди он: Масоили забоншиносӣ, матншиносӣ ва робитаҳои адабӣ. – Хучанд, 2024. – С. 309-314.
15. Saidzoda, H.A. Some proverbs which express the meaning concept of “poverty” [Text] / H.A. Saidzoda, **Kh.Ayyubzoda** // Актуальные вопросы филологии и методики преподавания языков. Национальная академия наук Таджикистана. Кафедра иностранных языков. – Душанбе, 2025. - Выпуск 12. – С. 168-171.

Чаласа қарор қабул кард:

1. Диссертатсияи **Айюбзода Хуршеда** дар мавзӯи **“Инъикоси концепти “бойигарӣ”–“қашшоқӣ” дар системаи фразеологии забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ”** барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯи ихтисоси 6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ пешниҳод гаштааст, таҳқиқоти анҷомёфтаи илмӣ маҳсуб ёфта, ба талаботи корҳои диссертатсионӣ аз тарафи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарраргардида ҷавобгӯӣ мебошад.

2. Диссертатсияи **Айюбзода Хуршеда** дар мавзӯи **“Инъикоси концепти “бойигарӣ”–“қашшоқӣ” дар системаи фразеологии забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ”** барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) бо назардошти ислоҳи эродҳои гирифташуда барои ҳимоя дар шурои диссертатсионӣ дахлдор тавсия дода шавад.

Ҳамин тариқ, диссертатсияи **Айюбзода Хуршеда** дар мавзӯи **“Инъикоси концепти “бойигарӣ”–“қашшоқӣ” дар системаи фразеологии забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ”** барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктор PhD аз рӯи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) барои ҳимоя тавсия мегардад.

Хулосаи мазкур дар ҷаласаи кафедраи назария ва амалияи забони

англисии факултети забонҳои хориҷии МДТ “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров” аз 10 – феввали соли 2025, № 7 қабул гардидааст.

Дар чаласа иштирок доштанд: 11 нафар.

Натиҷаи овоздиҳӣ: «тарафдор» - 11, «зид» - нест, «бетараф» - нест.

Раиси чаласа:

мудири кафедраи назария ва

амалияи забони англисӣ,

номзади илми филология, Ҳикматуллоева Наïмахон Анвархочаевна

Котиби чаласа:

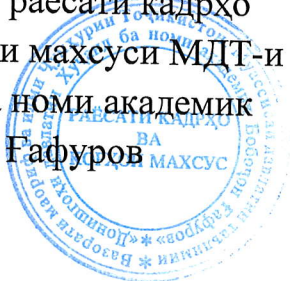
муаллими кафедраи

назария ва амалияи забони англисӣ, Раҷабова Моҳира Азимовна

10.02.2025 с.

Имзоҳои Н.А. Ҳикматуллоева ва М.А. Раҷабоваро тасдиқ менамоям:

Сардори раёсати кадрҳо
ва корҳои махсуси МДТ-и
“ДДХ ба номи академик
Бобоҷон Ғафуров

Сайдуллозода Заррина Сайдулло

Нишонӣ: 735700, Ҷумҳурии Тоҷикистон

ш. Хучанд, гузаргоҳи Мавлонбеков 1.

Тел.: (992-3422) 6-52-73;

Сомона: www.hgu.tj

E-mail: rector@hgu.tj